

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	11
-----------------------------	----

CURSUL 1 – ASPECTE GENERALE PRIVIND STUDIAREA CONCEPTULUI DE INTEGRARE

EUROPEANĂ	13
1.1. Definiții și delimitări conceptuale	13
1.2. Analiza procesului de integrare europeană prin prisma evoluției sale istorice	14
1.3. Abordări teoretice ale integrării europene	16
1.4. Întrebări și teme recapitulative	20
1.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	20

CURSUL 2 –REPERE ALE IDEII DE UNITATE EUROPEANĂ DIN ANTICHITATE ȘI PÂNĂ ÎN EPOCA MODERNĂ.....

2.1. Antichitatea greco-romană ca fundament al ideii de unitate europeană.....	23
2.2. Imperiul Carolingian ca mit fondator al Europei unite.....	25
2.3. Idei și tendințe de unificare europeană în epoca modernă	26
2.4. Întrebări și teme recapitulative	29
2.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	30

CURSUL 3 –IDEEA EUROPEANĂ ÎN PERIOADA INTERBELICĂ.....

3.1. Afirmarea ideii europene în contextul ordinii internaționale instituite după Primul Război Mondial.....	32
3.2. Proiectul de unificare europeană „Pan-Europa”	34

3.3. Inițiativa lui Aristide Briand pentru Uniunea Europeană	36
3.4. Întrebări și teme recapitulative	42
3.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	42

CURSUL 4 – IDEEA EUROPEANĂ ÎN PERIOADA CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL	45
4.1. Unificarea Europeană în viziunea Germaniei Naziste	45
4.2. Manifestul de la Ventotene – unul dintre primele documente care au îmbrățișat ideea unei Europe unite și a unei constituții europene	46
4.3. Mișcările de rezistență și ideea europeană.....	47
4.4. Întrebări și teme recapitulative	50
4.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	50

CURSUL 5 – RELANSAREA IDEII EUROPENE DUPĂ TERMINAREA CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL	53
5.1. Statele Unite ale Europei în viziunea lui Winston Churchill	53
5.2. Uniunea Federaliștilor Europeni.....	54
5.3. Concretizarea aspirațiilor europene prin înființarea primelor organizații regionale de cooperare	56
5.4. Întrebări și teme recapitulative	59
5.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	59

CURSUL 6 – COMUNITATEA EUROPEANĂ A CĂRBUNELUI ȘI OȚELULUI: PRIMUL PAS CĂTRE EUROPA SUPRANAȚIONALĂ	62
6.1. Declarația Schuman: „certificatul de naștere” al Comunității Europene.....	62

6.2. Lucrările Conferinței de la Paris însărcinată să întocmească un proiect de tratat pentru instituirea unei Comunități Europene a Cărbunelui și Oțelului.....	63
6.3. Ratificarea și intrarea în vigoare a Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului	65
6.4. Întrebări și teme recapitulative	68
6.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	68

CURSUL 7 – COMUNITATEA EUROPEANĂ DE

APĂRARE: O ÎNCERCARE EȘUATĂ DE

EXTINDERE A INTEGRĂRII EUROPENE..... 71

7.1. Contextul geopolitic postbelic și necesitatea reînarmării Germaniei federale.....	71
7.2. „Planul Pleven” – un proiect ambițios pentru instituirea Comunității Europene de Apărare	72
7.3. Ratificarea Tratatului de instituire a Comunității Europene de Apărare – un obstacol de netrecut	74
7.4. Întrebări și teme recapitulative	76
7.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	77

CURSUL 8 – RELANSAREA PROCESULUI DE

INTEGRARE EUROPEANĂ ȘI ADOPTAREA

TRATATELOR

DE LA ROMA 79

8.1. Raportul Spaak – piatra de temelie a negocierilor interguvernamentale pentru relansarea procesului de integrare europeană.....	79
8.2. Lucrările Conferinței interguvernamentale privind instituirea Pieței comune și a Euratom	81
8.3. Semnarea, ratificarea și intrarea în vigoare a Tratatelor de la Roma	83

8.4. Întrebări și teme recapitulative	86
8.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	86

CURSUL 9 – PROCESUL DE INTEGRARE EUROPEANĂ ÎN CONTEXTUL EVOLUȚIEI COMUNITĂȚILOR EUROPENE CĂTRE UNIUNEA EUROPEANĂ.....	89
9.1. Progrese, limite și blocaje în procesul de integrare europeană.....	89
9.2. Relansarea integrării europene prin înfăptuirea unor reforme în plan instituțional și legislativ	93
9.3. Aprofundarea integrării prin promovarea unei politici de extindere succesivă a Comunităților Europene.....	96
9.4. Întrebări și teme recapitulative	100
9.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	101

CURSUL 10 –INSTITUIREA UNIUNII EUROPENE PRIN TRATATUL DE LA MAASTRICHT: O NOUĂ ETAPĂ ÎN PROCESUL DE INTEGRARE EUROPEANĂ.....	103
10.1. Negocieri și dezbateri în vederea adoptării Tratatului de la Maastricht	103
10.2. Dificultăți întâmpinate în procesul de ratificare a Tratatului de la Maastricht.....	104
10.3. Importanța Tratatului de la Maastricht în aprofundarea procesului de integrare europeană	108
10.4. Întrebări și teme recapitulative	112
10.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	113

**CURSUL 11 –EXTINDEREA ISTORICĂ A UNIUNII
EUROPENE DE LA 15 LA 25 DE MEMBRI:
PUNCTUL CULMINANT AL PROCESULUI DE
INTEGRARE EUROPEANĂ..... 115**

- 11.1. Tratatul de la Amsterdam: un prim pas pe calea
reformei în perspectiva extinderii Uniunii Europene 115
- 11.2. Pregătirea Uniunii Europene pentru extindere prin
reforma substanțială realizată de Tratatul de la Nisa 118
- 11.3. Creșterea importanței drepturilor fundamentale în
politica de extindere a Uniunii Europene 124
- 11.4. Întrebări și teme recapitulative 127
- 11.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor 127

**CURSUL 12 – EȘECUL TRATATULUI
CONSTITUȚIONAL ȘI LANSAREA UNEI
„PERIOADE DE REFLECȚIE” ASUPRA
VIITORULUI UNIUNII EUROPENE 130**

- 12.1. Trecerea de la dezbaterile privind reformarea
instituțiilor comunitare la cea privind necesitatea unor
reforme politice de substanță la nivelul Uniunii
Europene..... 130
- 12.2. Lucrările Convenției privind viitorul Europei și ale
Conferinței interguvernamentale în vederea adoptării
Tratatului Constituțional..... 132
- 12.3. Sistarea procesului de integrare europeană ca urmare
a respingerii Tratatului Constituțional și lansarea unei
„perioade de reflecție” 135
- 12.4. Întrebări și teme recapitulative 136
- 12.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor 137

CURSUL 13 – TRATATUL DE LA LISABONA: O ETAPĂ IMPORTANTĂ ÎN EVOLUȚIA PROCESULUI DE INTEGRARE EUROPEANĂ	139
13.1. Deficitul democratic ca bază de plecare în reforma Uniunii Europene.....	139
13.2. Lucrările Conferinței Interguvernamentale mandată să elaboreze un tratat de reformă.....	141
13.3. Surmontarea obstacolelor întâmpinate în ratificarea Tratatului de la Lisabona și intrarea în vigoare a acestuia	144
13.4. Întrebări și teme recapitulative	149
13.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	150
CURSUL 14 – ADERAREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ: UN VIS DEVENIT REALITATE	152
14.1. Scurt istoric al drumului României către Uniunea Europeană	152
14.2. Negocierile de aderare a României la Uniunea Europeană	160
14.3. Ratificarea și intrarea în vigoare a Tratatului de aderare a României la Uniunea Europeană.....	167
14.4. Întrebări și teme recapitulative	176
14.5. Teste pentru evaluarea cunoștințelor	176
BIBLIOGRAFIE	180